

Saksframlegg

Dato Referanse Saksbehandlar
07.03.2024 24/7306-3 Thorbjørn Aarethun

Saksnr.	Utval	Møtedato
3/24	Vestlandsrådet arbeidsutval	14.03.2024

Politisk plattform Vestlandsrådet 2024-2027

Fylkeskommunedirektøren si innstilling:

Vestlandsrådet AU stiller seg bak forslaget til endringer i den politiske plattformen for Vestlandsrådet som vist i saksframlegget, og ber om at dette vert lagt fram for Vestlandsrådet til endeleg handsaming.

Samandrag

På møte i Vestlandsrådet, 11.januar 2024 vart det lagt fram sak om politisk plattform for Vestlandsrådet i perioden 2024-2027. Det vart gjort følgjande vedtak;

«Vestlandsrådet viser til gjeldande politisk plattform for Vestlandsrådet, og går inn for å vidareføre denne for perioden 2024-2027, med konkretisering og prioriteringar i tråd med det som kom fram i gruppearbeida i møtet.»

Fylkeskommunedirektøren legg fram sak for AU for å avklare justeringar i den politiske plattformen for Vestlandsrådet i samsvar med det som kom fram på gruppearbeidet på sist møte i Vestlandsrådet.

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

På møte i Vestlandsrådet, 11.januar 2024 vart det lagt fram sak om politisk plattform for Vestlandsrådet i perioden 2024-2027. Det vart gjort følgjande vedtak;

«Vestlandsrådet viser til gjeldande politisk plattform for Vestlandsrådet, og går inn for å vidareføre denne for perioden 2024-2027, med konkretisering og prioriteringar i tråd med det som kom fram i gruppearbeida i møtet.»

Fylkeskommunedirektøren legg fram sak for AU for å avklare justeringar i den politiske plattformen for Vestlandsrådet i samsvar med det som kom fram på gruppearbeidet på sist møte i Vestlandsrådet.

Gruppearbeid på møte i Vestlandsrådet, 11.januar 2024

Oppsummering av arbeidet i arbeidsgruppene på møtet i Vestlandsrådet, 11.januar 2024 er vedlagt.

Med grunnlag i denne oppsummeringa har fylkesdirektøren formulert følgjande tre prioriterte politiske satsingsområder for Vestlandsrådet i perioden 2023-2027;

1. Arbeide for tilstrekkelege økonomiske rammevilkår for innføring og finansiering av ny nullutsleppsteknologi i ferje- og hurtigbåtdrifta.
2. Arbeide for gode rammevilkår og kraftforsyning til det eksportretta næringslivet på Vestlandet, og få fram kunnskap om framtidig behov for kompetanse og andre omstillingsbehov.
3. Arbeide for vidare planlegging og realisering av ferjefri E39

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren viser til vedlagte saksframstilling og protokoll frå møte i Vestlandsrådet, 11.november 2020, der det vart handsama sak om politisk plattform for Vestlandsrådet 2020-2023.

Med grunnlag i gjeldande politiske plattform for Vestlandsrådet 2020-2023 og vedtaket på møte i Vestlandsrådet, 11.januar 2024, foreslår fylkeskommunedirektøren å innarbeide kun pkt. 2 i vidareføring av den politiske plattformen for perioden 2020-2023. Pkt. 1 og 3 er etter

fylkesdirektøren sitt syn allereie tilstrekkeleg synleggjort i den politiske plattformen for perioden 2020-2023, og i samsvar med det som kom fram på gruppearbeidet i Vestlandsrådet, 11.januar 2024.

Fylkeskommunedirektøren foreslår dermed følgjande endringar (merka med gult) i vidareføring av den tidlegare vedtekne politiske plattformen for Vestlandsrådet 2019-2023;

«Politisk plattform for Vestlandsrådet 2024-2027

«Vestlandsrådet er danna for å styrke landsdelen, både nasjonalt og internasjonalt, og utgjer ei politisk kraft som er sterkare enn den dei deltakande fylkeskommunane er kvar for seg. Fylka på Vestlandet har mange felles muligheter og utfordringar. Vi kan oppnå meir gjennom å samle kreftene for å utvikle Vestlandet, for å utnytte felles muligheter og for å løyse våre felles utfordringar.

Fylka på Vestlandet har eit framtidsretta næringsliv basert på ressursane i havet og stor aktivitet langs kysten. Vi har bysentra som viser stor vekstkraft og som er viktige for omliggjande kommunar. Store område på Vestlandet er likevel prega av tilbakegang i folketal og sysselsetting. Naturen gir oss mulegheiter, men utgjer også hindringar for å få effektive samband, t.d. nord-sør. Vestlandsrådet skal heile tida vere merksame på politiske prosessar som gjeld rammevilkåra for utvikling på Vestlandet, og vi må sikre handlingsrom til å gjere det viktige og det riktige regionalt.

Dei tre fylkeskommunane på Vestlandet skal gjennom arbeidet i Vestlandsrådet:

- *Koordinere den politiske innsatsen til beste for landsdelen*
- *Fremme politiske saker av felles interesse*
- *Aktivt påverke rammevilkår for landsdelen og medlemsfylka*
- *Skape samhandlingsarenaer på Vestlandet*
- *Ta initiativ til samarbeidsprosjekt på tvers av fylkesgrensene*

Vestlandsrådet er eit konsensusorgan og skal så langt råd fremje politiske fellesprosjekt som det særleg skal arbeidast med på ein systematisk måte for å bidra til politikkkutforming, til å fremje utvikling på Vestlandet og å setje sentrale saker på dagsorden.

Vestlandsrådet skal særleg gjennom AU ha ein politisk beredskap for å følgje opp saker som er sentrale for utvikling av Vestlandet. Dette inneber å nytte nettverk og informasjonskanalar aktivt for å fange opp viktige politiske signal og prosessar som er av særleg interesse for eitt eller fleire av Vestlandsfylka, og der det er naturleg å følgje dette opp politisk gjennom uttaler, politisk påverknad og gjennom å følgje opp gjennom nye tiltak og prosjekt. Vestlandsrådet skal og ta initiativ til fellesmøte med representantar frå regjeringa og Stortinget.

Dei største byane i kvart fylke, Bergen, Stavanger og Ålesund får tilbod om observatørstatus i Vestlandsrådet med møte- og talerett. Vestlandsrådet skal finne ei form og ein innretning på sitt arbeid som gjev storbyane ein vinst ved å delta aktivt inn mot Vestlandsrådet.

Vestlandsrådet skal aktivt koordinere aktuelle politiske spørsmål og saker relatert til Nordsjøregionen, og ivareta Vestlandet sine interesser i arbeidet med forvaltingsplanar for Nordsjøen og Norskehavet gjennom engasjementet i samarbeidsorganisasjonen NORA.

Vestlandsrådet har særleg innanfor følgjande saksområde ambisjonar om å påverke samfunnsutviklinga på Vestlandet:

1. VERDISKAPING OG SYSSELSETTING

Vestlandet er eit av europas mest ressursrike områder og Norges skattkammer. Både gjennom olje- og gassutvinninga og øvrig eksportretta næringsverksemd bidreg Vestlandet til betydelege inntekter til nasjonaløkonomien. Landsdelen har store muligheter for vidare utvikling og innovasjon, men også utfordringar med omstilling og etablering av nye næringar når olje- og gassverksemda vert fasa ut.

Utfordringane vil særleg omfatte behov for energi- og kraftforsyning til nye næringsetableringar, samt legge til rette for omstilling og opplæringstilbod til framtidig nytt kompetansebehov i næringslivet.

Vestlandsrådet vil innrette sitt arbeid innanfor verdiskaping og sysselsetting mot;

- *Det blå skiftet - utvikling og innovasjon innanfor marin og maritim næring*
- *Det grønne skiftet – innovasjon og teknologiutvikling i næringslivet, inkludert utvikling av nye energikjelder som hydrogen og havvind*
- *Reiselivsskiftet – turisme og opplevingar med minst moglege miljø- og klimaavtrykk*

2. SAMFERDSLE OG KOMMUNIKASJONAR

Gode kommunikasjonar er ein kritisk faktor for å sikre konkurransekraft og høg verdiskaping i dei fire vestlandsfylka. Betring av kommunikasjonane er sentralt også for å gjere landsdelen meir attraktiv å busette seg i.

Vestlandsrådet vil difor arbeide for effektive og klimavenlege transportløysingar både internt på Vestlandet og mot resten av landet og mot utlandet.

Vestlandsrådet rettar innan samferdsle sitt hovudfokus mot:

- *Nasjonal satsing og prioritering av ferjefri og opprusta E39 Kristiansand-Trondheim som hovedsamband nord-sør på Vestlandet.*
- *Styrka finansiering av ferjedrifta, inkludert kompensasjonsordning for modernisering og utsleppsreduksjon i ferje- og snøggåtdrifta.*
- *Sikre økonomiske rammer til å ta att vedlikehaldsetterslepet og innfri tunnelsikkerheitsforskrifta på fylkesvegnettet.*
- *Auka statleg satsing på rassikring. Rasfaren er ei stor utfordring på vestlandsvegane, og all offentleg veg må vere rassikra innan 2030.*
- *Styrke rammevilkåra for godstransport med nærskipsfart langs hamner på Vestlandet»*

Toril Hovdenak
fylkeskommunedirektør

Vedlegg: «Politisk plattform for Vestlandsrådet 2020-2023»
«Vestlandsrådet-protokoll111120»
«WorkshopVestlandsrådet 11.1.24»